

25. april 2024

UPA2024/80

Inatsisartunut qinersinermi inatsit tunngaviatigut, inatsisartullu agguataarneranut kisitseriaaseq, inatsisartut amerlassusaa kiisalu qanoq nunatsinni siammasissumik inatsisartuni ilaasortaataqarneq, qanga kommuunit kattutinngikkallarmata kredsime qinikkat 17-it ilaasortanngorsinnaanngortillugit aamma illoqarfiit inuttussusii najoqqutaralugit ilaasortaalerlutik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiamik siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Jens NapätôK', Naleraq)

Siullermik Siumut sinnerlugu qutsavigerusuppara Jens Napätôk-ip, Naleraq, oqallisissiamik pingaaruteqartumik matumani saqqummiussaqaamat. Pingaartuuvoq qinerseriaatsimik aaqqissuussisimanitta nalilersortuarnissaa, taamaalilluni inuiaqatigiinni naleqartitavut pisariaqartitavullu aallaavigalugit pitsaasumik nalimmassartuartaqaratta.

Matumuuna naqissuserusuppara, partiip Siumup tungaaniit Naalackersuisut akissuteqaamminni oqariartuutaat arlalitsigut isumaqatigigatsigu. Tunngaviusumik isumaqatigaarput Kalaallit Nunaat tamarmi qinersivittut ataatsit inissisimaannartariaqartoq taamaalilluni qulakkeerneqassamat nunatsinni sumiluunniit najugaqaraluaanni qinersisartut taasisarnerisa tamarmik naligiissumik pingaarutilittullu inissisimanissaat qulakkeerumallugu. Kiisalu isumaqatigaarput qinersinnaatitaanermik kiffaanngissuseqaarnerup illersorneqarnissaa pingaaruteqarmat, taamaalillutik qinersisartut partiinik tamanik qinersinnaatitaanerat aamma inunnik ataasiakkaanik taasisinnaatitaanerat periarfissikkumallugu.

Aamma pingaartutut isingaarput inatsisartuni ilaasortat maannakkutut amerlassusaasa 31-iusut attatiinnarnissaat. Naalackersuisut assersuutitut oqariartuutigaat, Europami innuttaasut 100.000-t inorlugit amerlassuseqartuni, inatsisartunut ilaasortat agguaqatigiissinneranni 32-t missaanniittartut. Isumaqarpugullu Inatsisartuni ilaasortat amerlassusaat naapertuuttoq aalajangiisinaanermullu periarfissiisut.

Siumut nunatta naalagaaffinngornissaanut annertuumik suleqataavoq taamaattumillu pissusissamisoortutut isigaarput Inatsisartuni ilaasortat amerlineqarsinnaanerannik periarfissaq

eqqarsaatersuutigissallugu. Tamassuma suliassat assigiiaarnerusumik siammarterneqarnissaat periarfissiinnarnagu inatsisiliornikkut pitsanngoriaatsit aammalu illoqarfiit nunaqarfeearpassuillu sinniisoqartinneqarnissaat qulakkeertussaavaa.

Pivusorli unaavoq, Inatsisartuni ilaasortat ikinnerunerisigut ataatsimiinnerit sukkanerusumik aammalu pitsaannerusumik inersuarmi aalajangiisarnit ingerlanneqarsinnaammata. Taamaattoq aamma eqqumaffigineqartariaqarpoq ikinnerusunik ilaasortaataqarneq sumiiffinni sinniisoqarniarnikkut naligiinnginnermik pilersitsisoqarsinnaavoq, ilaatigut illoqarfiit annerusut annertunerusumik sinniisoqarnikkut periarfissinnerisigut.

Inatsisartuni ilaasortat amerlassusaat 31-usut attatiinnarneqassappat, imaluunniit ikilineqarnissaat eqqarsaatersuutigissavarput? Apeqqut tamanna tamat oqartussaaqataanerannik aallaaveqartumik sinniisoqarnikkut annertuumik sunniuteqartussaavoq.

Inatsisartuni ilaasortat ikinneruppata tamanna aaliangiinissamut pisariinnerusumik nassaqartussaavoq. Kisiannili aamma innuttaasunut aaliangersimasunut aassigiinngisititsinermik pilersitsisinnaavoq. Akerlianilli ilaasortat amerlanerunerisigut sinniisoqartitsineq annertunerusoq pisinnaavoq aaliangiiniarnerli pisariunerusinnaalluni.

Aamma pingaaruteqarpoq qinersisinnaatitaanermut apeqqut isumaliutigissallugu. Piaarnerpaamik nalilersortariaqarparput qinersisinnaatitaanermut atatillugu qanoq sivisutigisumik Kalaallit Nunaanni najugaqareersimanissap piumasaqaataatinnngornissaa. Tamanna pingaaruteqarpoq qinerseriaatsitta aaqqissuussaanerata inuiaqatigiinnut naapertuuttumik naleqqussarsinnaanissaanut.

Naggasiullugu oqaatigissavara, qinersinermut inatsit kingullermik ukiut sisamaannaat matuma siorna allanngortissimagalarippat, taamaattoq isumaqarpugut pitsanngorsaanissamik oqallinneq inissaqartuartariaqartoq. Taamaattumik tunngaviusumik inatsisit pillugit oqallinnermut tigulluarlugu peqataalluarnissarput qilanaaraarput.

Tamat oqartussaaqataanerisa nukittorsarnissaa suleqataaffigalugu Kalaallit nunaanni innuttaasut tamarmik peqataatitaallutik pisussaaffeqarnerat qulakkeertigu.

Kuno Fencker
Siumut